

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de psihologie

CURRICULUM

la unitatea de curs

Psihodiagnostic

(denumirea unității de curs)

Ciclul I - studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Codul și denumirea specialității: 0313.1 Psihologie

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

Asist. univ., Vasile GARBUZ

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

(semnătura)

BALȚI, 2018

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de psihologie

Procesul-verbal nr. 6 din 30.01.18

Șefa Catedrei de psihologie _____ Conf.univ., dr., Silvia Briceag
(semnătura) (titlu didactic, titlul științific Prenume NUME)

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte,

Procesul-verbal nr. 5 din 14.02.2018

Decanul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

_____ Conf.univ., dr., Lora Ciobanu
(semnătura) (titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

1. Informații de identificare a cursului

Facultatea: Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Catedra de psihologie

Domeniul general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Domeniul de formare profesională la ciclul I/II: Psihologie

Denumirea specialității / programului de master: Psihologie

Administrarea unității de curs: Psihodiagnostic

(denumirea unității de curs)

Codul unității de curs / modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea Orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminarii	laborator	studiu individual		
S. 03. O. 120	5	150	30	45	-	75	examen	Rom.

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul II, semestrul III

Statutul: disciplină obligatorie

2. Integrarea cursului în programul de studii

În cadrul cursului universitar „Psihodiagnostic” studenții vor însuși un sistem de cunoștințe teoretice vizînd obiectivele, metodele și tehnicile de evaluare ale clientului, condițiile, regulile de elaborare și evaluare a metodelor de investigație psihologică, totodată vor dezvolta abilități practice în ceea ce privește realizarea psihodiagnosticului.

Psihodiagnosticul cooperează cu alte domenii ale psihologiei ca: psihologia generală, psihologia vîrstelor, psihocorecția, psihoconsilierea ș.a.

Deosebit de valorificată este însușirea modalităților de lucru cu tehnici psihodiagnostice concrete.

Psihodiagnosticul permite în plan practic rezolvarea sarcinilor de identificare a nivelului și a legităților de dezvoltare psihică, precum și să efectueze investigația psihologică.

Competențele și deprinderile formate vor permite studenților să proiecteze mai eficient activitatea de psihodiagnostic, psihocorecție și psihoprofilaxie.

3. Competențe prealabile: Pentru a studia acest curs studenții trebuie: să cunoască și să opereze cu concepte generale în domeniul psihologiei, să posede cunoștințe cu referință la

contribuțiile și aportul științific adus la dezvoltarea psihologiei, să respecte etica și deontologia profesională, să descrie și să explice relația dintre psihicul și fiziologia omului.

4. Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale

CP1. Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei și utilizarea acestora în comunicarea profesională.

CP2. Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare prin abilități de control și inovație în domeniul psihologiei.

CP4. Evaluarea psihologică a individului, grupului și organizației.

CP5. Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice.

CP6. Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei prin valorificarea informațiilor, vizînd varii contexte socio-umane și de identitate națională.

Competențe transversale:

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii și deontologiei profesionale în cadrul propriei strategii de muncă.

CT2 Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei.

CT3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

5. Finalitățile cursului

La finalul studierii disciplinei studentul va fi capabil să:

- să explice și să opereze în manieră operațională conceptele de bază ce țin de psihodiagnostic, aspecte esențiale în cazul promovării investigației psihologice pe diverse domenii și să utilizeze acestea în comunicarea profesională
- să proiecteze și să argumenteze alegerea strategiilor de realizare a evaluării psihologice;
- să aplice metode de evaluare psihologică conform cerințelor înaintate la nivel individual, de grup și organizație.
- să realizeze investigații psihologice cu beneficiarii/clientii (diverse categorii și activitate profesională), să elaboreze și să prezinte caracteristici și rapoarte de evaluare psihologică;
- să elaboreze și să prezinte portofoliul care va include materiale de investigație psihologică.

6. Conținutul cursului:

Obiectul, sarcinile și evoluția psihodiagnosticului, Psihodiagnosticul științific în cadrul activității psihologice practice, Exigențele științifice și deontologice ale psihodiagnosticului, Clasificarea metodelor în evaluarea psihologică, Caracteristicile psihometrice ale testelor, Psihodiagnosticul proceselor intelectuale, Psihodiagnosticul personalității, Psihodiagnosticul motivației, Psihodiagnosticul relațiilor interpersonal, Psihodiagnosticul aptitudinilor și a creativității.

7. Distribuirea modulară a cursului

N d/r	Unitatile tematice ale cursului	Nr. de ore 75		
		Frecvența la zi		
		Prelegeri	Sem	
	Tema plan(puncte reper, aplicații practice p/u seminare)	Aud 30	I.i.dir 75	Aud 45
1.	Obiectul, sarcinile și evoluția, psihodiagnosticului 1.1. Obiectul și sarcinile psihodiagnosticului 1.2. Aspecte istorice privind preocupările de cunoaștere psihologică 1.3. Psihodiagnoza în perioada modernă Aplicații/administrare - modalitatea de utilizare a platformei Moodle în cadrul cursului universitar Psihodiagnostic; - contribuții științifice aduse la dezvoltarea psihodiagnosticului (elaborarea și prezentarea de către studenți a referatelor, PPT-urilor în format electronic; - prezentarea pe axa timpului în ordinea cronologică a evenimentelor/ contribuțiilor aduse la dezvoltarea psihodiagnosticului; - identificarea domeniilor profesionale de aplicare a psihodiagnosticului; - vizitarea platformei Moodle și documentarea cu materialele (de referință) prezentate.	2	2	4
2.	Psihodiagnosticul științific în cadrul activității psihologice practice 2.1. Psihodiagnostic – delimitări conceptuale 2.2. Tipuri de diagnostic psihic 2.3. Componentele de bază a unui instrument de	2	2	2

	psihodiagnostic 2.4. Componentele și structura unei sesiuni de evaluare și testare psihologică Aplicații/administrare - completarea glosarului de cuvinte (Platforma Moodle); - rezolvarea integralei la tema cercetată (Platforma Moodle); - stabilirea diferențelor tipice dintre testare și evaluare psihologică; - elaborarea conținutului unui dosar, registrului de evaluare psihologică.			
3.	Exigențele științifice și deontologice ale psihodiagnosticului 3.1. Exigențele înaintate față de calitățile personale și profesionale ale evaluatorului 3.2. Reglementări, standarde naționale și internaționale privind testarea psihologică Aplicații/administrare - stabilirea profilului psihologic și profesional al psihodiagnosticianului; - studierea legislației și evidențierea normelor specifice privind activitatea de evaluare psihologică din Republica Moldova și alte țări; - documentarea cu materialele de referință prezentate pe platforma Moodle.	2	2	2
4.	Clasificarea metodelor în evaluarea psihologică 4.1. Metode nepsihometrice: observația, convorbirea, ancheta pe bază de interviu, anamneza, analiza produselor activității. (principii și modalități de aplicare) 4.2. Metode psihometrice: chestionarul/inventarul și testul psihologic (principii și modalități de aplicare) 4.3. Criterii de selectare, cerințe de aplicare a instrumentelor psihologice în vederea realizării psihodiagnosticului la diferite vârste Aplicații/administrare - elaborarea și prezentarea unui plan de „anamneză” în scopul determinării etiologiei unui simptom psihic; - elaborarea și prezentarea planului a unei „fișe de observații” în scopul analizei, evaluării unor manifestări psihice;	4	4	4

	- prezentarea fișei comparative a avantajelor și dezavantajelor metodelor de psihodiagnostic; - activități de simulare a interviului de evaluare psihologică;			
5.	Caracteristicile psihometrice ale testelor 5.1. Calitățile testelor psihometrice (fidelitatea, validitatea, standardizare) 5.2. Aspecte ale construcției și aplicării testelor 5.3. Tipuri de eșantionare Aplicații/administrare - analiza testelor psihologice conform caracteristicilor psihometrice stabilite.	4	4	6
6.	Psihodiagnosticul proceselor intelectuale 6.1. Diagnosticul proceselor intelectuale: - scala dezvoltării intelectuale Binet-Simon - scala de evaluare a intelectului la copii a lui Wechsler - scala de evaluare a intelectului la adulți a lui Wechsler - test analitic de inteligență Meili - scala dezvoltării intelectuale NEMI - evaluarea aptitudinilor cognitive generale EVIQ Aplicații/administrare - aplicarea și elaborarea caracteristicilor psihologice în baza următoarelor instrumente de cercetare psihologică: scara de evaluare a intelectului Wechsler, RAVEN (copii și adulți), tabelele Shultz ș.a. - analiza dificultăților și succeselor în procesul realizării investigațiilor psihologice. - proiectarea și realizarea unei investigații a IQ la grupuri diferite de vîrstă.	4	4	6
7.	Psihodiagnosticul personalității 7.1. Psihodiagnosticul trăsăturilor de personalitate 7.2. Metode nepsihometrice 7.3. Metode psihometrice în evaluarea personalității: Chestionare de personalitate, tehnici proiective (noțiuni, caracteristici, specificul utilizării. Clasificarea tehnicilor proiective: tehnici constructive, constitutive, interpretative, expresive, impresive, auditive, asociative, de completare) Aplicații/administrare: - aplicarea, elaborarea și prezentarea	6	6	7

	rapoartelor/caracteristicilor psihologice în baza următoarelor instrumente: Chestionarul de personalitate MMPI, FPI, R.Căttell (16 PF), inventarul de personalitate Eysenck (E.P.I), metoda proiectivă TAT (Murray) și testul culorilor de Liusher; - proiectarea activității de psihodiagnostic în baza studiilor de caz; - familiarizarea cu instrumente, platforme și baze de date online în evaluarea personalității (PsihoProfile). - Informarea clienților despre rezultatele investigației obținute în conformitate cu normele și valorile eticii și deontologiei profesionale			
8.	Psihodiagnosticul motivației 8.1. Metode de psihodiagnostic a motivației 8.2. Metode nepsihometrice 8.3. Metode psihometrice în evaluarea motivației Aplicații/administrare - aplicarea și prezentarea raportului de evaluare a sferei motivaționale a subiecților în cadrul: activității de învățare și/sau activității profesionale; - familiarizarea cu instrumente online de studiere a sferei motivaționale: Scala Persistenței Motivaționale (SPM), stil de muncă (SM), Orientare valorică (M. Rokich).	2	2	4
9.	Psihodiagnosticul relațiilor interpersonale 9.1. Diagnosticul relațiilor interpersonale în baza metodelor: sociometria, referentometria, procedee de apreciere a grupului 9.2. Metodici de apreciere indirectă a relațiilor interpersonale 9.3. Diagnosticul particularităților individuale care influențează relațiile interpersonale Aplicații/administrare - aplicarea și prezentarea rapoartelor de evaluare a sferei relaționale prin intermediul instrumentelor: desenul familiei, sociometria și referentometria. - Simularea ședințelor echipelor multidisciplinare în vederea evaluării psiho-pedagogice, psiho-organizaționale a beneficiarilor clienților. -	2	2	6

10.	Psihodiagnosticul aptitudinilor și a creativității 10.1. Diagnosticul aptitudinilor speciale 10.2. Diagnosticul creativității Aplicații/administrare - Prezentarea raportului de evaluare a aptitudinilor și a creativității prin intermediul instrumentelor: bateria generală de teste de aptitudini (GATB), testul de aptitudini diferențiale, testul „Tapping”, „Decupaj” ș.a.	2	2	4
------------	---	----------	----------	----------

7. Strategii didactice :

Curs: expunere, descoperire dirijată, conversație euristică, problematizare, studiul de caz, demonstrație (IT, platforma Moodle), simulări.

Seminar: dezbateri, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor, simulări, teste de evaluare a cunoștințelor, demonstrație (IT, platforma Moodle), prezentarea tematică individuală sau de grup.

8. Lucrul individual dirijat

Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual dirijat pretinse studentului			
Nr.ore 75			
<i>(completați cu zero activitățile care nu sunt cerute)</i>			
1. Descifrarea și studiul notițelor de curs	6	8. Pregătire prezentări orale	4
2. Studiu după manual, note de curs	4	9. Pregătire examinare finală	4
3. Studiul bibliografiei minimale indicate	4	10. Consultații	2
4. Documentare suplimentară în bibliotecă	8	11. Documentare în teren	4
5. Activitate specifică de pregătire pentru seminar	8	12. Documentare și lucrul pe platforma Moodle	15
6. Realizare teme, referate, eseuri, traduceri etc.	2	13. Activități de evaluare psihologică individuală	8
7. Pregătire lucrări de control	6	14. Alte activități	
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) = 75			

9. Evaluare (forma, formula, exigente regulament, chestionar pentru proba evaluare finală, tematica tezelor de an)

Evaluarea curentă – lucrări de control, răspunsuri orale la seminarii, prezentarea produselor activităților individuale și de grup, caracteristici și rapoarte de evaluare psihologică, portofoliul cu metode de evaluare psihologică.

Evaluare finală - examen oral, formula: media reușitei curente/0,4+ nota ex/0,6= nota finală.

Biletul de examinare va conține două întrebări din chestionarul pentru examen și un studiu de caz pe care studentul trebuie să-l soluționeze prin proiectarea unei activități de evaluare psihologică (identificarea problemei, stabilirea ipotezei, selectarea și propunerea instrumentelor de psihodiagnostic ce vor fi aplicate).

10. Bibliografia minim obligatorie:

1. Stan Aurel. Testul psihologic. Evoluție, construcție, aplicații. Iași, Ed. Polirom, 2002 – p 356; ISBN 973-683-897-8; (BȘ, USARB)
2. Platon Carolina. Introducere în psihodiagnostic Chisinau CEP USM, 2007p. 171 ISBN 978-9975-70-134-1;
3. Platon Carolina. Psihodiagnostic clinic. – Chișinău, CEP USM, 2012. p. 219. ISBN 978-9975-71-283-5;
4. Platon Carolina. Teste de personalitate - Ch., 1993, 50 p. ISBN 9975-903-28-2
5. Sava Florin A.. Metode implicite de investigare a personalității. Polirom, 2011. – 205 p ISBN: 978-973-46-1944-3.;
6. Hohn Mihai. Metodologia cercetării în psihologie, volumul II, aplicații. Ed. Universității de Vest, Timișoara, 2009. – 179 p. ISBN 978-973-125-248-3;
7. Mitrofan Nicolae, Mitrofan Laurențiu Testarea psihologică. – Iași, Ed. Polirom, 2005.-p.276. ISBN 973-681-867-5; (BȘ, USARB)
8. Mitrofan Nicolae, Testarea psihologică. Aspecte teoretice și practice. Ed. Polirom, – Iași, 2009.-p. 315. ISBN 978-973-46-1393-3 (BȘ, USARB)
9. Rizeanu (Pintilie) Steliana. Psihodiagnoza și evaluarea clinică a copilului și adolescentului. Note de curs. Editura universitară. București 2013. P. 110. ISBN – 978-606-591-674-6
10. Garbuz Vasile. Ghid pentru cursul universitar Psihodiagnostic, modulul – Chestionare de personalitate. – Bălți, 2015, p. 128; (publicat pe platforma Moodle)
11. Garbuz Vasile. Note de curs Psihodiagnostic. – Bălți, 2016, p. 231 (publicat pe platforma Moodle)
12. Rorschach Inkblot Test: A Guide to Modified Scoring System Kindle Edition. DR. Rakesh Kumar. 2018

13. Psychological Testing and Assessment 9th Edition by Ronald Jay Cohen, Mark Swerdlik (Author), McGraw-Hill Education; 9 edition (May 1, 2017) 704 pages - ISBN-13: 978-1259870507
14. <http://elearning.usarb.md/moodle/course> (ciclul I, licență, cursul universitar Psihodiagnostic)

Bibliografie suplimentară:

1. Bujor Ala. 52 de Teste pentru copilul tău. Ch: Epigraf, 2009. – 112 p. ISBN: 978-9975-947-84-8. 373.212.;
2. Coord. Chelcea Adina Psihoteste. Vol. 2: Cunoașterea de sine și a celorlalți / Coord. Adina Chelcea.- București: Știința și tehnica, 1997.- 304 p.
3. Coord. Chelcea Adina. Psihoteste. Vol. 1: Cunoașterea de sine și a celorlalți / Coord. Adina Chelcea.- București: Știința și tehnica, 1997.- 275 p.
4. Dr. Senger Gerti. Cum să ne calculăm coeficientul de personalitate. – București: GEMMA PRES, 1998.-247 p.
5. Dubrovina T.N. Determinarea nivelului de pregătire a copiilor pentru școală.- Ch., 1992, 83 p.
6. Jelescu Petru, Jelescu Raisa. Ești gata pentru școală? Probe de verificare, apreciere, exersare. IȘE. Chișinău, 2005. – 48 p.;
7. Mitrofan, Nicolae. Testarea psihologică a copilului mic.- București, 1997.- 221 p. ISBN 973-97843-7-2;
8. Neculau A. - coord. 26 teste pentru cunoașterea celui alt / Coord. A.Neculau.- Iași: Polirom, 1997.- 228 p.
9. Norbert Sillamy. Dicționar de psihologie. București, 1996.- 350 p.
10. Papae Radu Mihai. Teste de inteligență.- București: Niculescu SRL, 1994.- 239
11. Platon Carolina. Dezvoltare mintală: examinare și stimulare. – Ch., 1993, 2 v., 57 p., 38 p. ISBN 9975-903-28-2;
12. Preda Vasile. Probe de psihodiagnostic pentru evaluarea copiilor deficienți / Coord. Vasile Preda.- Cluj-Napoca, 1997.- 216 p.
13. Racu Igor. Psihodiagnoza și statistica psihologică. Tipogr. UPS „Ion Creangă”, Ediția a II. 2007. – 150 p. ISBN: 973-683-2988;
14. Stog L. Gradul de pregătire psihologică a copilului pentru învățământul în școală/ L.Stog, 1992, 97 p.
15. Stog L. Gradul de pregătire psihologică a elevilor pentru învățământul în școala medie // Red. L.Stog, 1993, 90 p.
16. Батаршев А.В.. Психодиагностика способности к общению. - Москва: Владос, 2001.- 172 стр.

17. Карелина А.А. Т. 1 - Москва: Владос, 2000. – 311 ст.
18. Карелина А.А. Т. 2 - Москва: Владос, 2000. – 247 ст.
19. Немов Р.С.. Психология Т. 3. – Москва: Владос, 2001.-630 ст.
20. Овчинникова Т.П. Личность и мышление ребенка: Диагностика и коррекция.- Екатеринбург, 2000.- 204 с.
21. Посохова С.Т. Справочник практического Психолога. Психодиагностика. – Москва Санкт-Петербург: АСТ-СОВА, 2005. – 671 ст. ISBN 5-17-030172-3. 95 ЕЕК
22. Римский Р. Р. Сост. Альманах психологических тестов: Рисуночные тесты // Сост. Р.Р.Римский.- М., 1997, - 316 с.
23. Страбахина Т.Н.. Практическая психодиагностика. Методические рекомендации для студентов. Изд НГУ: Великий Новгород, 2007 – 120 стр.
24. Ясвин В.А. Экспертиза школьно-образовательной среды. – М., 2000.- 344 с.
25. <https://www.psychologytoday.com/therapy-types/psychological-testing-and-evaluation-0>

Chestionar

Pentru examen la cursul “Psihodiagnostic”

Vasile Garbuz – lector univ.

1. Prezentați obiectul, sarcinile și principiile psihodiagnosticului
2. Argumentați exigențele organizării și desfășurării metodelor în psihodiagnostic
3. Descrieți aspectele metodologice de utilizare a metodelor de cercetare în psihodiagnostic: Chestionarul și analiza produselor activității
4. Prezentați principalele aspecte privind istoricul și dezvoltarea psihodiagnosticului ca știință
5. Elucidați semnificația următoarelor noțiuni: metodă, testare psihologică, evaluare psihologică
6. Analizați și descrieți componentele structurale al unui instrument de diagnostic validat
7. Stabiliți etapele și esența realizării unei testări psihologice
8. Stabiliți etapele și esența realizării unei evaluări psihologice
9. Elaborați și prezentați profilul psihologic și profesional al unui psihodiagnostician
10. Elucidați cerințele realizării activității de psihodiagnostic în conformitate cu reglementările, standardele naționale și internaționale privind testarea psihologică
11. Descrieți particularitățile utilizării metodelor de cercetare în psihodiagnostic: analiza produselor activității și anamneza
12. Efectuați o prezentare detaliată a metodelor de cercetare în psihodiagnostic: testul și observația
13. Elucidați mecanismul de aplicare a metodelor de cercetare în psihodiagnostic: convorbirea și experimentul
14. Stabiliți avantajele și dezavantajele metodelor de cercetare în psihodiagnostic: observația și testele
15. Stabiliți avantajele și dezavantajele metodelor de cercetare în psihodiagnostic: experimentul și chestionarele
16. Stabiliți eficiența metodelor de cercetare în psihodiagnostic: anamneza și ancheta
17. Efectuați o analiză amplă a unui test psihologic validat în corespundere cu caracteristicile psihometrice
18. Elucidați instrumentele și criteriile de evaluare psihologică a nivelului de inteligență
19. Descrieți metoda de evaluare a intelectului: scala de evaluare a intelectului a lui Wechsler

20. Analizați oportunitățile evaluării intelectului: testul RAVEN
21. Caracterizați principiile evaluării personalității: tehnici proiective
22. Elucidați principiile evaluării personalității: chestionarul de personalitate- P.Eysenk.
23. Prezentați principiile de evaluare a personalității: chestionarul de personalitate R.Căttell (16 PF)
24. Prezentați principiile evaluării personalității: tehnici proiective – TAT
25. Descrieți principiile de evaluare a personalității: chestionarul de personalitate A.Liciko
26. Stabiliți principiile evaluării motivației personalității
27. Descrieți principiile evaluării personalității: testul Schmishek
28. Argumentați necesitatea și metodologia psihodiagnosticului personalității
29. Analizați mecanismul de evaluare a sferei motivaționale a personalității: scala evaluării motivației de a obține succes și performanțe
30. Argumentați necesitatea și metodologia evaluării personalității: inventar de personalitate Minnesota (MMPI)
31. Argumentați principiile evaluării personalității: tehnici proiective – testul Rosenzweig
32. Caracterizați principiile evaluării personalității și a relațiilor intrafamiliale: testul “Desenul familiei”
33. Efectuați o prezentare a principiilor evaluării personalității: tehnici proiective – testul “Casă. Copac. Om”
34. Analizați oportunitățile psihodiagnosticului relațiilor interpersonale: chestionarul atitudinii părintești
35. Descrieți principiile psihodiagnosticul în legătură cu selecția și orientarea profesională
36. Efectuați o analiză și prezentare amplă a metodelor și tehnicilor de cercetare a relațiilor interpersonale: referontometria
37. Prezentați aspectele esențiale ale psihodiagnosticului relațiilor interpersonale: T. Liry
38. Prezentați metodologia evaluării personalității: inventarul de personalitate P.Eysenk
39. Prezentați principiile psihodiagnosticului relațiilor interpersonale: sociometria
40. Stabiliți esența evaluării motivației personalității: orientarea valorică (M. Rokich)